

BELEID VEILIGE KERK/VEILIGE GEMEENTE

In de kerkenraadsvergadering van 1 maart 2022 is besloten voor PG Middenmeer een Vertrouwenspersoon aan te stellen en voor de eigen gemeente spelregels op te stellen. We doen dit op aanbeveling van de landelijke PKN.

De PKN ondersteunt en adviseert hierover onder de themanaam 'veilige kerk'. Daar wil men een veilig klimaat bevorderen, waarin grensoverschrijdend gedrag niet voorkomt. Daarin is de vaststelling en toepassing van gezamenlijk gedragen regels een essentiële voorwaarde.

In de kerkenraadsvergadering van september 2022 is deze notitie besproken en het beleid vastgesteld.

Waar gaat het over

De kerkenraad vindt het belangrijk dat PG Middenmeer voor allen een veilige omgeving is.

De realiteit – en allerlei publicaties, ook van de landelijke PKN wijzen daarop - is dat je veilig voelen niet vanzelfsprekend is, ook niet in een kerkelijke omgeving. Het gaat dan niet zozeer over hoe de kerkdienst wordt ervaren, maar over allerlei momenten van contact daaromheen.

Het is passend ons daarvan bewust te zijn. We nemen de stelling uit publicaties over dat lang niet iedereen gemakkelijk zal aangeven dat grenzen worden overschreden.

Zodoende willen we aandacht geven aan bewustwording en een regeling instellen voor wanneer desondanks onveiligheid wordt ervaren.

Wat kunnen we doen aan preventie

De basis voor beleid is bewustwording binnen de gemeente. Bewustzijn van machtsongelijkheid onder gemeenteleden en de effecten daarvan. Machtsverschillen tussen groepsleiding en deelnemers in het jeugdwerk, tussen ouderling en pastoraat, tussen diaken en cliënt, tussen vrijwilliger voor hand- en spandiensten en gemeentelid. Het effect kan zijn dat iemand met meer macht grensoverschrijdend gedrag vertoont. De ander ervaart dat in eerste instantie niet als storend of wil daar geen aandacht aan besteden. Tot het gevoel van veiligheid wordt aangetast.

Daarom is het goed aandacht te geven aan het volgende:

- erkennen dat dit grensoverschrijdend gedrag ook in de eigen gemeente voorkomt;
- bewustzijn dat alle gemeenteleden recht hebben op een veilige gemeente;
- vasthouden van de aandacht voor het onderwerp: op beleidsniveau regelmatig agenderen van 'veilig jeugdwerk' en 'veilige gemeente'; wat doen we, gaat het goed en wat kan beter;
- erop toezien dat in bijeenkomsten (gespreksgroepen, clubwerk, catechese, vieringen) zo nu en dan gebruikgemaakt wordt van activiteiten en werkvormen die bewustwording over veiligheid bij de gemeenteleden, van oud tot jong, vergroot.

We willen iedereen aanmoedigen aan te geven wanneer een situatie als onprettig wordt ervaren.

Dat kan van persoon van persoon anders zijn. We denken dat het geen zin heeft een lijst van situaties en voorbeelden te noemen. Die is nooit volledig en kan de indruk wekken van een enorm probleem, terwijl dat er (hopelijk) niet is. Een praktisch hulpmiddel is in ieder geval bij de gesprekspartner te informeren of hij of zij zich op het gemak voelt.

Beleid

De PG Middenmeer sluit aan bij het PKN-model dat is bedoeld voor plaatselijke gemeenten van de PKN als onderdeel van hun beleid voor een veilige gemeente.

We willen een veilige gemeente zijn voor alle leden. Dat betekent dat de leden elkaar met respect behandelen en de mensen met speciale taken en opdrachten geen misbruik van hun machtspositie maken. In het bijzonder is hierbij te denken aan seksueel grensoverschrijdend gedrag, financiële malversatie, intimidatie en dreiging.

Concrete uitvoering van het beleid komt in ieder geval tot uiting in:

- de kerkenraad benoemt een vertrouwenspersoon, die bekend is voor en met de gemeenteleden, laagdrempelig te benaderen en die functioneert als ‘ambassadeur’ voor een veilige gemeente en veilig jeugdwerk;
- de kerkenraad past met het oog op een veilige gemeente een zorgvuldige selectie toe van vrijwilligers en stelt hun geschiktheid periodiek vast;
- de kerkenraad past de geheimhoudingsverklaring toe op de vertrouwenspersoon voor zover dat past binnen de wettelijke voorschriften;
- de kerkenraad
  - o bespreekt het onderwerp met de nieuwe ambtsdragers en de andere nieuwe vrijwilligers,
  - o agendeert het thema veilige kerk jaarlijks binnen de eigen vergadering,
  - o doet jaarlijks navraag bij de geledingen of er signalen of geruchten zijn,
  - o stelt een uitwerking vast die periodiek wordt geëvalueerd,
  - o en informeert de gemeente periodiek.

Protocol

1. Algemeen

Van het beleid ter zake is een meldprotocol onderdeel. Het protocol geeft de gemeenteleden inzicht in wat er gebeurt als ze een melding doen. Het protocol is onder verantwoordelijkheid van de kerkenraad opgesteld en is via de communicatiemiddelen van de gemeente gemakkelijk te vinden.

Gemeenteleden kunnen bij de vertrouwenspersonen van de kerkelijke gemeente terecht met hun vragen, vermoedens en meldingen. Vertrouwenspersonen kunnen ook bij vermoedens van misbruik binnen de gemeente proactief iemand benaderen.

Allereerst biedt de vertrouwenspersoon een luisterend oor. Afhankelijk van de situatie kan de vertrouwenspersoon verwijzen, bemiddelen en bijstaan in aangiftes en bij klachtenprocedures. Gemeenteleden kunnen ook terecht bij het moderamen (dagelijks bestuur) van de kerkenraad (voorzitter, scriba, voorzitter kerkrentmeesters, diaconie, andere leden). Bijvoorbeeld als ze een klacht over iemand willen indienen en geen gebruik willen maken van de vertrouwenspersoon.

2. Mogelijke signalen (wees zorgvuldig, niet alles duidt op grensoverschrijdend gedrag):

- Iemand wil niet meer met een activiteit meedoen en wil niet aangeven waarom.
- Iemand wil niet meer met een persoon te maken hebben en wil niet aangeven waarom.
- Iemand krijgt erg veel aandacht van iemand met een specifieke taak in de gemeente.
- Iemand zondert zich regelmatig af met een ander gemeentelid.
- Iemand wil graag alleen de crèche of een andere kinderactiviteit leiden.
- Iemand praat vaak over onderwerpen die met seks te maken hebben.

Belangrijk is in ieder geval om naar je intuïtie te luisteren. Heb je twijfels, spreek die dan uit.

Het stroomschema is onderaan deze notitie opgenomen.

Profiel Vertrouwenspersoon

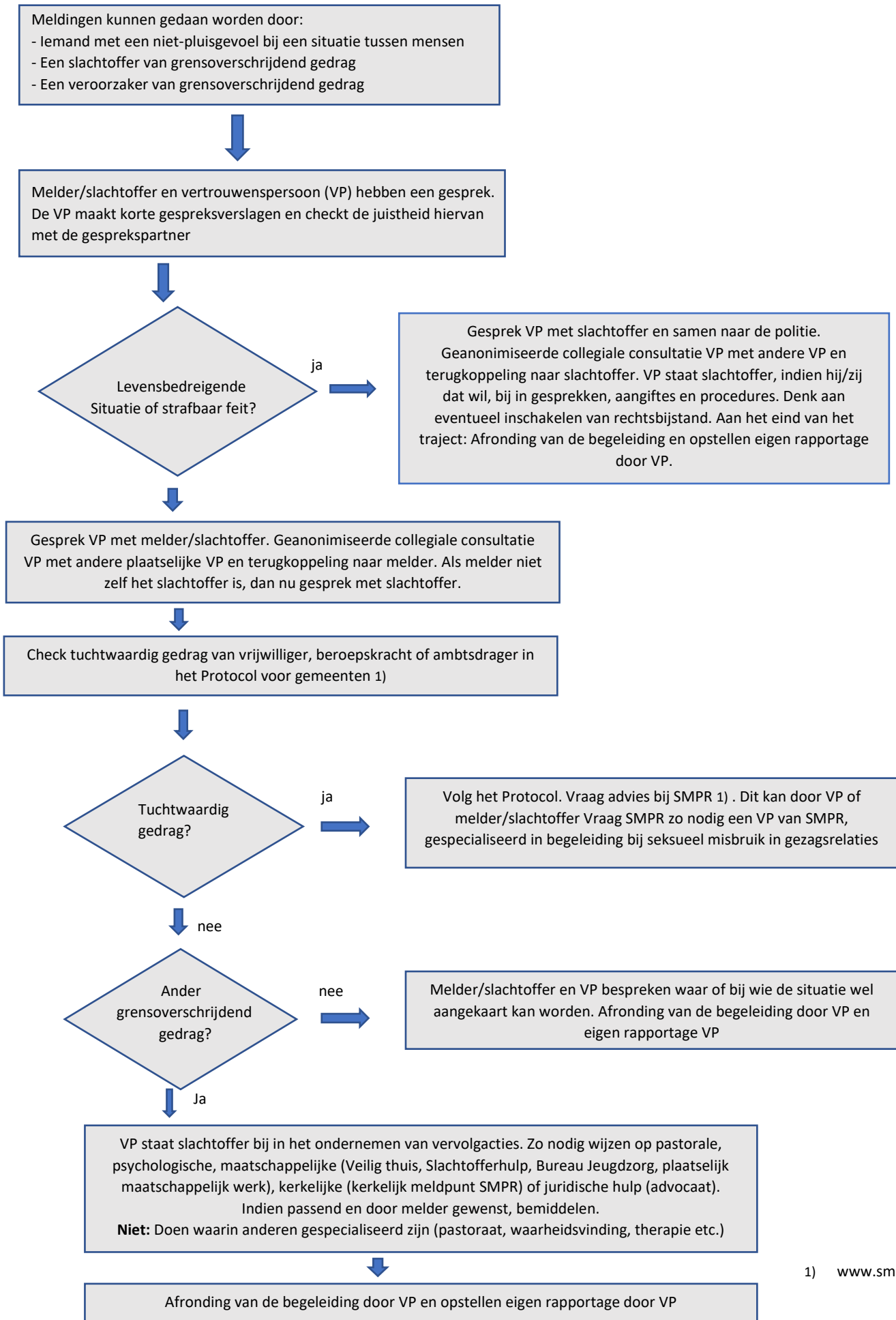
Het profiel van de vertrouwenspersoon dat ons voor ogen staat heeft de volgende elementen:

- is bekend met en in de PG Middenmeer. Werkt in opdracht van maar niet namens de kerkenraad en handelt onafhankelijk. Vraagt zo nodig advies bij kerkelijk meldpunt SMPR. De vertrouwenspersoon heeft dan ook geen pastorale, financiële en/of bestuurlijke taken.
- heeft werk- en levenservaring die vervulling van de rol van nature ondersteunen;
- kan goed luisteren;
- is discreet;
- heeft gevoel voor het hanteren van procedures;
- ervaring met de rol van vertrouwenspersoon is een aanbeveling.

Communicatie naar de gemeente

Via de website met de aanleiding, de bedoeling en het protocol. In Kerklanken in het kort met verwijzing naar de website.

3. Een melding bij de plaatselijke vertrouwenspersoon

1) www.smpr.nl